

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 19 APRIL 2001

inzake

**de bijdrage van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan het
Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid 2001**

BIJDRAGE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST AAN HET NATIONAAL ACTIEPLAN VOOR DE WERKGELEGENHEID 2001.

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 19 april 2001

De Brusselse sociale gesprekspartners hebben de bijdrage van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid, evenals de nota betreffende « de algemene oriënteringen van het werkgelegenheidsbeleid » geanalyseerd.

Ze herinneren er nogmaals aan dat ze graag over gestructureerde en nuttige informatie zouden beschikken, die tot een algemene evaluatie van het werkgelegenheidsbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan bijdragen.

De Brusselse sociale gesprekspartners zijn zich bewust van het belang van de Europese werkgelegenheidsstrategie, die in de Richtlijnen werd geformaliseerd. Daarom hebben ze zich een aantal prioriteiten gesteld, die hierop aansluiten en verder gaan dan het commentaar van de documenten die aan hun advies werden voorgelegd.

Ze betreuren het dat men hen zo laat over de bijdrage van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid heeft geraadpleegd.

Aangezien de Brusselse bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid in hoofdzaak bestaat uit een opsomming van maatregelen of intentieverklaringen, mag men dit advies van de sociale gesprekspartners niet als een instemming met alle voorgestelde maatregelen zien. De sociale gesprekspartners verwachten dat men hen zal raadplegen voordat men de nieuwe maatregelen, die in het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid werden aangekondigd, ten uitvoer zal brengen.

Pijler 1 : De beroepsinschakelingscapaciteit verbeteren

Om de beroepsinschakelingscapaciteit te verbeteren moeten volgens de Brusselse sociale gesprekspartners een aantal bestaande voorzieningen grondig worden geëvalueerd. Daarnaast moet men ook meer steun uittrekken voor de opleiding van werkzoekenden, zoals de loontrekkers en zelfstandigen, en moeten de economische actoren hun inspanningen op het vlak van de aanwervingen opdrijven.

De bestaande voorzieningen evalueren

Het werkgelegenheidsbeleid bestaat uit een aantal maatregelen, die zich doorheen de tijd hebben ontwikkeld. Volgens de Brusselse sociale gesprekspartners is een globale evaluatie van een aantal van deze voorzieningen of maatregelen noodzakelijk. Zowel de relevantie als de efficiëntie van de beleidsvoeringen moeten worden geëvalueerd.

Tevens moet men **het overgangelijk karakter van de DSP's evalueren en versterken**. Het komt erop aan om de projecten op de meest waardevolle experimenten op de arbeidsmarkt af te stemmen en om het opleidingsluik van de voorziening te versterken. Om de doorstroming naar duurzame tewerkstelling te vereenvoudigen moet men een individuele begeleiding voorzien (advies, oriëntering, zoeken naar werk).

Ook dient men de **Programma's ter opslorping van de werkloosheid transversaal door te lichten**. Men zal een analyse moeten maken van de bestemming van de arbeidsplaatsen (welke sectoren en/of activiteiten ondersteunt de voorziening) en van de eigenschappen van de begunstigden (profielen van de werkzoekenden die van de maatregel genieten). Aan de hand van deze analyse moet men prioriteiten kunnen stellen in functie van de relevantie van de projecten en van de hefboomeffecten in termen van tewerkstelling. Op dezelfde wijze zal men een reflectie rondom de **aanwervingscriteria** (werkloosheidsduur, scholingsgraad) moeten voeren. Men zal hierbij rekening moeten houden met het feit dat sommige werkgevers moeilijk kandidaten vinden, die aan de gestelde criteria beantwoorden (begeleitend personeel onder GECO-statuut). Tevens zal men zich in de eerste plaats moeten richten naar de groepen, die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het sterkst door de werkloosheid worden getroffen.

De Brusselse sociale gesprekspartners hekelen de inadequate afstemming van het plan « **eerste jongerenwerk** » (20 % van de contracten worden ten gunste van Brusselse werknemers afgesloten) en vragen een dringende heroriëntering van deze voorziening ten gunste van de jonge Brusselaars in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De **Missions locales** zijn een andere voorziening, die het Gewest verder wil ontwikkelen. Volgens de sociale gesprekspartners moeten de verwezenlijkingen van de Missions locales worden geëvalueerd. Deze evaluatie moet voorafgaan aan een harmonisering van de statuten en aan een wettelijke definiëring van de opdrachten van deze voorzieningen. In de toekomst zal men nauwere samenwerkingsverbanden tussen de Missions locales en de Sectorale Opleidingsfondsen tot stand moeten brengen.

Op dezelfde wijze **moet men het stelsel van de aanwervingspremie herbeschouwen**. De vereenvoudiging van de administratieve procedures en een harmonisering met de federale maatregelen (enig formulier) moeten prioriteit krijgen. Maar men moet ook de efficiëntie van de maatregel bestuderen, door met name de buitenkansen in aanmerking te nemen. Een mogelijke piste zou de invoering van een **variabele aanwervingspremie** in de tijd en in functie van het kwalificatieniveau van de begunstigde kunnen zijn. Het komt erop aan om de aanwerving op lange termijn van laaggeschoolde werknemers aantrekkelijk te maken.

Ook de problematiek van de **bestrijding van de uitsluiting van oudere werknemers** moet men als een prioriteit beschouwen. In dit opzicht vragen de sociale gesprekspartners, met name in het verlengde van het interprofessioneel akkoord, om sensibilisatie- en waarderingcampagnes rondom de bekwaamheden van deze werknemers te voeren. Bovendien moeten oudere werknemers een bevoorrechte toegang tot de voortgezette opleidingsacties krijgen. Ze betreuren het dat de Brusselse bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid zich beperkt tot het aanroeren van deze problematiek tegen de achtergrond van enkel en alleen de **outplacement** (enkel door de diensten van de BGDA) van werknemers die het slachtoffer zijn geworden van collectieve ontslagen.

Men zou eveneens moeten onderzoeken of een sectorale doelgerichtheid van de aanwervingssteun tot de mogelijkheden behoort. Deze analyse moet zich toespitsen op de analyse van de voorwaarden voor de **ontwikkeling van de sectoren van de vooruitgang in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**, met name de arbeidsintensieve sectoren. Het toerisme, de nieuwe technologieën, de patrimoniumberoepen en het kunstambacht zijn volgens de Brusselse sociale gesprekspartners sectoren die men in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet ontwikkelen.

Voor sommige beroepen ondervinden bepaalde ondernemingen aanwervingsmoeilijkheden. Daarom zou het ten slotte raadzaam zijn om een kwalitatieve evaluatie te maken van de oorzaken van de geringe aantrekkelijkheid van deze beroepen bij de werkzoekenden, evenals van de middelen om deze « **kritieke beroepen** » aantrekkelijker te maken. Zonodig zal men samen met de sectoren maatregelen op het vlak van de beroepsopleiding moeten nemen.

De voortgezette opleiding ontwikkelen

De inspanningen ter verbetering van de structurele voorwaarden voor de toegang tot de tewerkstelling moeten gepaard gaan met een grotere steun voor de maatregelen inzake beroepsopleiding, zowel voor wat de werkzoekenden als de bezoldigde en zelfstandige werknemers betreft.

Vanaf het basisonderwijs moet men met de strategie ter ontwikkeling van de beroepsopleiding vertrouwd worden gemaakt. Een betere **uitrusting van de instellingen voor het technisch en beroepsopleiding** is van prioritair belang. Volgens de Brusselse sociale gesprekspartners moet het voorstel van ordonnantie houdende oprichting van een uitrustingsfonds voor de scholen zo snel mogelijk worden aangenomen en uitgevoerd. Zowel de overheid als de privé-sector moeten dit fonds financieren.

De ontwikkeling van de voortgezette opleiding zal berusten op nieuwe vormen van partnership, die de overheids- en privé-actoren verenigen. In het verlengde van de verbintenissen van het interprofessioneel akkoord (2001-2002) en om de tewerkstellingskansen van de begunstigden te vergroten, zal men inspanningen leveren om **de opleidingsmogelijkheden binnen de ondernemingen** te vergroten. Hiertoe moeten nauwere samenwerkingsverbanden tussen de operatoren belast met plaatsing en opleiding, de sectorale fondsen en de ondernemingen tot stand worden gebracht.

Deze inspanning zal zowel betrekking hebben op de opleidingen voor de « binnenkomers » (tutoraat, IBO), als op de opleidingen en stages voor de werkzoekenden. De diverse formules voor **alternerend leren** (CEFA, CDO, IFPME, VIZO, Leerlingwezen) zullen een bijzondere steun krijgen.

Hiertoe zal men het **Bureau voor Alternerend leren** bijeen moeten brengen en diens werkzaamheden zo vlug mogelijk moeten aanvatten. Tevens zal men moeten toezien op **een harmonisatie tussen de gewesten van de maatregelen** ter ondersteuning van het alternerend leren om aldus de « lokroep » van de concurrerende voorzieningen uit de weg te gaan.

De sociale gesprekspartners drukken eveneens de wens uit om te worden betrokken bij de hervorming van de voorziening '**Individuele beroepsopleiding in de onderneming**' (IBO).

De oprichting van **beroepsreferentiecentra** kan een belangrijk instrument zijn om de bekwaamheden van de werknemers verder te ontwikkelen. Volgens de Brusselse sociale gesprekspartners dient men voorrang te verlenen aan de samenwerkingsakkoorden met andere gewesten voor de sectoren waarin een dergelijke structuur inefficiënt zou zijn omwille van de beperkte omvang van het Brussels Gewest. Op termijn moeten deze centra bevoorrechte plaatsen worden, waar de bekwaamheden worden getest en gevalideerd.

Een **algemene ontwikkeling van de voortgezette opleiding van de loontrekkers** is één van de prioritaire doelstellingen van de sociale gesprekspartners. Aangezien niet alle werknemers dezelfde toegang tot de voortgezette opleiding hebben, zou men de overheidssteun evenwel moeten toespitsen op projecten die zich tot de laaggeschoolde en KMO-werknemers en de zelfstandigen richten.

Onder de voorgestelde opleidingen moeten in het bijzonder deze inzake het gebruik van de **nieuwe informatie- en communicatietechnologieën** worden gepromoot. Het is van fundamenteel belang om de bezoldigde en zelfstandige werknemers en werkzoekenden, en dan in hoofdzaak de laaggeschoolden, op dit vlak reële opleidingsmogelijkheden te bieden. De sociale gesprekspartners hebben in hun advies betreffende de ontwikkeling van de ICT in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorstellen in die zin geformuleerd. Een inventaris en coördinatie van de bestaande initiatieven is eveneens gewenst.

Volgens de Brusselse sociale gesprekspartners is de Brusselse bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid op het vlak van **E-learning** geen weerspiegeling van het belang, dat in de Richtlijnen voor de werkgelegenheid aan deze thematiek wordt gehecht. Het Gewest moet bijzondere inspanningen in die zin leveren.

Ten slotte moet de taalopleiding van de werknemers en werkzoekenden, en in het bijzonder **het aanleren van het Nederlands en het Frans**, actief worden ondersteund omwille van het specifiek karakter van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (doelgerichte opleidingen in de vorm van modules).

De Brusselse sociale gesprekspartners wensen evenwel te worden geraadpleegd over de concrete uitvoeringsmodaliteiten van het **project van de « taalcheques »**, dat in de Brusselse bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid wordt aangekondigd. Het is van fundamenteel belang dat een dergelijke maatregel alle bezoldigde en zelfstandige werknemers ten goede kan komen. Korte opleidingen gericht op de woordenschat, die men nodig heeft om het beroep te kunnen uitoefenen, moet men aanmoedigen.

Naast de inschakelingsprogramma's moeten ook de inspanningen op het vlak van de **alfabetisering** worden opgetrokken. Vooral de nieuwkomers verdienen een bijzondere aandacht. Men moet immers alle personen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verblijven de bekwaamheden verschaffen, die hen in het maatschappelijk leven van nut kunnen zijn. De benadering van de ICT kan deel uitmaken van deze initiatie.

De voorzieningen voor opleiding, inschakeling en tewerkstelling ontwikkelen en verbeteren

Ten slotte moet men diverse voorzieningen, die deel uitmaken van het werkgelegenheids- of opleidingsbeleid, ondersteunen of efficiënter maken.

De informatie over de opleidingen, de beroepen en de arbeidsmarkt zal men moeten verbeteren. Deze informatie zal zich moeten richten tot zowel de jongeren, die een technische en beroepsopleiding willen volgen, als tot de individuen die zich voor de inschakelingsprogramma's opgeven.

In het kader van de inschakelingsprogramma's is het raadzaam om **de vooropleiding en de kwalificerende opleiding beter op elkaar af te stemmen**. Deze afstemming moet zowel betrekking hebben op de drempel-effecten (moeilijke overgang van de ene voorziening naar de andere), als op de wachtermijnen tussen twee opleidingsfasen. Aldus zal men de duur van de **inschakelingstrajecten** moeten inkorten.

De sociale gesprekspartners zijn er voorstander van om de **PWA's** op de voorziening voor beroepsinschakeling af te stemmen, voor zover deze laatste een overgang naar stabielere vormen van tewerkstelling vormt. De inschakelingsvoorziening moet de werkzoekenden de mogelijkheid bieden om uit de PWA-voorziening te treden.

Anderzijds moet men ook de voorzieningen om **werkzoekenden voor economische expansieprojecten te bestemmen** (KB 123 en 258) beter bekendmaken en aanmoedigen.

Bij de **professionele check-ups van de werkzoekenden** zal men eveneens meer rekening moeten houden met de beroepservaringen.

Op dezelfde wijze moet een aanwervingssteun worden georganiseerd door een dienst voor **advies bij de opmaak van werkaanbiedingen**. De precieze omschrijving van de arbeidsplaats en de inachtneming van voortgezette opleidingsmogelijkheden moeten fenomenen zoals overkwalificatie bij de aanwerving of aanwervingsmoeilijkheden vermijden. Dit advies zal berusten op een nauwe samenwerking met de onderneming (integratie van de werkaanbieding in de context van de onderneming). In dit opzicht is een samenwerking tussen de BGDA en Bruxelles-Formation eveneens wenselijk.

In de specifieke context van het Brussels Gewest moet men de bijzondere sensibilisatie voor de **bestrijding van diverse vormen van discriminatie bij de aanwerving** voortzetten. De acties om het management van de diversiteit te promoten moeten verder worden ontplooid. Zo moeten ook de ervaringen in het kader van het Territoriaal Pact voor de Werkgelegenheid overal worden uitgedragen. Een dergelijke sensibilisatie, waarbij men ook rekening moet houden met culturele elementen in de organisatie van de arbeid, moet zich eveneens tot de werknemers en hun representatieve organisaties richten.

De Brusselse sociale gesprekspartners zullen een bijzondere aandacht besteden aan de initiatieven vanwege het Brussels Gewest in het kader van de uitvoering van de **Overeenkomst 181 van de IAO**. Ze dringen aan op de noodzakelijke coherentie van de gewestelijke beleidsvormen en wijzen op de mogelijke vervormingen van de reglementeringen.

Op dezelfde wijze vragen de sociale gesprekspartners om hen te informeren, te raadplegen en te betrekken bij de evaluatie en realisatie van de **lokale platformen voor de werkgelegenheid**.

Ten slotte vormt de **interne en externe geografische mobiliteit** in het Gewest een element dat de toegang tot de arbeidsmarkt kan bevorderen en dat dus moet worden vereenvoudigd.

Pijler 2 : De ondernemingsgeest en de creatie van tewerkstelling ontwikkelen

Niet alleen aan de hand van inspanningen op het vlak van de individuele opleidingen zal men het bestaande tewerkstellingsvolume kunnen vergroten. Het is ook van prioritair belang om de creatie van nieuwe tewerkstelling te ondersteunen. In dit opzicht dient men rekening te houden met de eigenschappen en troeven van de Brusselse economische structuur (uitbreiding van de tertiaire sector, behoud van een industriekern, integratie van de functies, diversiteit van de activiteiten, belang van de zelfstandige tewerkstelling). De analyse en ondersteuning van de ontwikkeling van de sectoren van de vooruitgang, die in de vorige pijler reeds werden aangehaald, lijken vanuit dit standpunt eveneens van fundamenteel belang.

De oprichting van ondernemingen bevorderen impliceert in elk geval dat men de administratieve lasten zal moeten verminderen en de **verenigingen** zal moeten **coördineren**, die de nieuwe ondernemers ondersteunen en begeleiden. Volgens de Brusselse sociale gesprekspartners mag een dergelijke coördinatie zich niet alleen beperken tot de verenigingen, die door het Gewest worden gesubsidieerd, zoals het ontwerp van bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid dit suggereert. In dit opzicht moet men dringend een nauwe samenwerking tussen ECOBRU en alle interprofessionele middenstandsverenigingen tot stand brengen.

De vereenvoudiging van de procedures moet worden vergemakkelijkt door **de administratieve formaliteiten on line te verwerken**. Alle overheden, ook de gemeentelijke, moeten toegang tot deze verwerking hebben.

De opleiding van de nieuwe ondernemers is een voorwaarde voor het welslagen van de ontwikkeling van de nieuwe ondernemingen. De Brusselse bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid moet de acties vermelden, die de opleidingscentra van de Middenstand en de VDAB op dit vlak hebben gevoerd.

De startende ondernemingen moeten tevens gemakkelijker toegang kunnen krijgen tot een startkapitaal.

Volgens de Brusselse sociale gesprekspartners moeten het **Participatiefonds** en het **Waarborgfonds** dringend bekender worden gemaakt, met name via een samenwerking met de banksector.

Ten slotte verwachten de sociale gesprekspartners dat men hen zal betrekken bij de geplande hervormingen op het vlak van de **economische expansie**. Ook deze hervormingen zullen tot de uitvoering van de Richtlijnen voor de werkgelegenheid moeten bijdragen.

De lokale ontwikkeling is in Brussel een bron van tewerkstelling. Dit impliceert een actieve ondersteuning van de **ontwikkeling van de handelskernen** en van de programma's ter **herwaardering van de wijken**.

De **bedrijvencentra** en de **loketten voor de lokale economie** kunnen instrumenten vormen om de lokale werkgelegenheid te ontwikkelen. Dergelijke voorzieningen bestaan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het komt er nu op aan om deze te professionaliseren en hen op hun basisopdracht te concentreren. De sociale gesprekspartners vragen om een evaluatie van deze voorzieningen (welke ondernemingen doen er een beroep op, welke diensten en bekwaamheden stelt men ter beschikking), evenals om een definitie van hun opdrachten. Deze evaluatie moet gepaard gaan met een vermelding van de geslaagde experimenten en de voorwaarden voor succes. De samenwerkingsverbanden met de erkende interprofessionele verenigingen moeten nauwer worden aangehaald.

Bovendien dient men de **ontwikkeling van de buurtwerkgelegenheid** te ondersteunen, door met name op zoek te gaan naar gemengde financieringswijzen voor deze banen (o.m. kinderopvang, bescherming van het milieu en het patrimonium, veiligheid en preventie, openbaar vervoer), evenals voor die banen die dankzij de menselijke aanwezigheid de stad gastvrijer en veiliger maken. De ontwikkeling van deze banen impliceert een erkenning en een valorisatie van de desbetreffende vakbekwaamheden. De dienstencheques mogen niet worden beschouwd als het enige instrument om deze diensten te ontwikkelen.

De opvang en begeleiding van bejaarden en de kinderopvang, met inbegrip van de schoolplichtigen, vormen vanuit dit oogpunt prioriteiten omwille van de sociologische samenstelling van de Brusselse bevolking. Deze opvang impliceert een efficiënte coördinatie van de beleidsvormen in functie van de institutionele verdeling van dergelijke bevoegdheden.

De sociale gesprekspartners hebben daarenboven akte genomen van de ontwikkeling van een voorziening voor het toekennen van **microkredieten** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ze zijn van mening dat een dergelijke maatregel transparante informatie vereist. De erkende interprofessionele organisaties zouden bij de promotie van het product en de begeleiding en opvolging van de projecten moeten worden betrokken.

De sociale gesprekspartners wachten op de evaluatie van de eerste fase van het experiment met de microkredieten om zich over een dergelijk initiatief uit te spreken. Ze vragen om hen te raadplegen over de voorwaarden voor de invoering van een meer structureel stelsel voor de financiering van de microkredieten.

Ten slotte zal men de ontwikkeling van de profit en non-profit **activiteiten van de sociale economie** moeten aanmoedigen, om met name te beantwoorden aan de behoeften waaraan in de context van het groeiend maatschappelijke dualisme niet wordt voldaan. Men moet een bijzondere aandacht besteden aan de oorsprong van de projecten, aan hun economische leefbaarheid op lange termijn en aan de promotie van de producten (label). Deze structuren zullen in de eerste plaats de laagst geschoolde werkzoekenden duurzame banen moeten verschaffen.

De **Programma's ter opslorping van de werkloosheid** zijn instrumenten om de werkgelegenheid te ontwikkelen. Volgens de sociale gesprekspartners is het adequater om deze beleidsvormen in de tweede pijler van de Brusselse bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid in te schrijven.

Op dezelfde wijze nodigen de sociale gesprekspartners de Minister van Werkgelegenheid uit om in de Brusselse bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid te wijzen op de deelname van het Programma **Doelstelling 2** aan de verwezenlijking van de Richtlijnen voor de werkgelegenheid.

Uiteindelijk zal men de werkzoekenden een eenvoudiger toegang moeten verlenen tot de **zelfstandige arbeid**, door met name grotere inspanningen te leveren op het vlak van opleiding, begeleiding en opvolging en van toegang tot het krediet of de investeringssteun door een vereenvoudiging van de procedures. Daarenboven moet men de overdracht van ondernemingen vereenvoudigen. De sociale gesprekspartners vragen om hen te betrekken bij de maatregelen, die de BGDA in het kader van het Programma **Doelstelling 3** ter zake heeft genomen.

De sociale gesprekspartners nodigen de Brusselse regering nogmaals uit om na te denken over middelen om de voorzieningen ter bestrijding van het **zwartwerk** op het federaal niveau te versterken.

Pijler 3 : Het aanpassingsvermogen van de ondernemingen en hun loontrekkers aanmoedigen

In een context van verregaande wijzigingen op het vlak van de technologie, de organisatie en de markt is de steun aan de programma's ter aanpassing van de ondernemingen van fundamenteel belang.

In de ondernemingen die projecten ontwikkelen ter uitbreiding, diversificatie van de productie of reconversie, moeten de programma's inzake **voortgezette opleiding van de loontrekkers** een bijzondere steun genieten. Het **tutoraat** is een uitstekend instrument om de bekwaamheden binnen de onderneming door te geven ; in de praktijk komt het evenwel vrij weinig voor. De sociale gesprekspartners vragen dat men aan de hand van een evaluatie van de geslaagde experimenten de voorwaarden voor het welslagen van een dergelijke maatregel zou onderzoeken. Een bijzondere aandacht moet uitgaan naar de administratieve omkadering en de bekendmaking van een dergelijke maatregel.

Om de ondernemingen te helpen, die met **vermindering en aanpassing van de arbeidsduur** willen experimenteren, vragen de Brusselse sociale gesprekspartners de oprichting van een dienst voor advies en ondersteuning. Deze voorziening zal men coherent de door de federale overheid voorziene bepalingen moeten ontwikkelen.

De sociale gesprekspartners zullen het desbetreffende voorstel van de Minister voor Werkgelegenheid concreet onderzoeken, wanneer het ter advies aan de Economische en Sociale Raad zal worden voorgelegd.

Ten slotte is het **Brussels Observatorium van de arbeidsmarkt** en kwalificaties een fundamenteel instrument om de arbeidsmarkt te analyseren. De sociale gesprekspartners vragen om hen regelmatig over de verrichtingen van deze dienst te informeren en om meer ruchtbaarheid te geven aan zijn werkzaamheden.

Pijler 4 : Het gelijke kansenbeleid tussen mannen en vrouwen versterken

Volgens de sociale gesprekspartners moet de gelijkschakeling van de kansen tussen mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt en de bestrijding van elke vorm van discriminatie een prioriteit van de beleidsvoeringen zijn. Ze betreuren de geringe Brusselse bijdrage aan het Nationaal Actieplan voor de Werkgelegenheid op dit vlak.

Hiervoor zijn bijzondere inspanningen in termen van kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de arbeidsmarkt vereist. De Brusselse sociale gesprekspartners zijn van oordeel dat elke nieuwe ordonnantie of elke nieuwe voorziening inzake het werkgelegenheidsbeleid door een studie omtrent de « impact van het genre » moeten worden voorafgegaan. De huidige beleidsvoeringen zou men eveneens vanuit deze invalshoek moeten evalueren.

De Brusselse sociale gesprekspartners nodigen de Brusselse regering uit om een bijzondere aandacht te besteden aan de moeilijkheden, waarmee vrouwen die zich opnieuw op de arbeidsmarkt willen begeven te kampen hebben. Hiertoe zou het wenselijk zijn dat de Brusselse Dienst voor Arbeidsbemiddeling een **inventaris van deze moeilijkheden** zou opmaken (met name in termen van mobiliteit, opleiding, kinderopvang).

Volgens de sociale gesprekspartners vereist de gelijkheid van kansen een mentaliteitswijziging van de werkgevers en werknemers. Ze nodigen de overheid, de sectoren en de Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling uit om na te denken over middelen om **vrouwen beter in de arbeidsmarkt te integreren**. Deze verbeterde integratie impliceert met name een loongelijkheid.

Er is steeds meer creativiteit nodig om de individuen toe te laten **om hun gezinsleven met hun beroepsleven te verzoenen**. De formules inzake loopbaanonderbreking en tijdskrediet verdienen ondersteuning.

Op dezelfde wijze moeten ook de **structuren voor onthaal** en opvang van kinderen (aantal plaatsen, prijzen) en voor steun aan personen met beperkte disponibiliteit om familiale of sociale redenen (zieke ouder, ...) dringend worden versterkt. Deze onthaalstructuren moeten rekening houden met de verplichtingen als gevolg van de toenemende flexibilisering van de arbeid.

*
* *

Ten slotte drukken de sociale gesprekspartners nogmaals hun wens uit om bij een reële evaluatie van het werkgelegenheidsbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te worden betrokken. Deze evaluatie zou aan een globaal werkgelegenheidsplan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten grondslag moeten liggen.

Volgens de sociale gesprekspartners moet een coherent werkgelegenheidsbeleid aansluiten op een globale kijk op de stad, evenals op een geïntegreerd economisch ontwikkelingsbeleid.

Ten slotte hebben de sociale gesprekspartners vragen bij de bijdrage van het Brussels Gewest aan de horizontale Richtlijnen voor de werkgelegenheid. Nergens in het document, dat hen ter advies werd voorgelegd, is een verwijzing hiernaar terug te vinden.